סֵפֶר

# שִׂיחוֹת מוֹהַרַ"ן

## רַבִּי יְשַׁעְיָה מִקֶּעֶרעֶסטִיר זי"ע

אֲשֶׁר נִשְׁמְעוּ מִפִּי הָרַב הַחָסִיד הָאֲמִתִּי וְכוּ', אִישׁ הָאִשְׁכּוֹלוֹת – שֶׁהִכְלִיל בּוֹ וְכוּ', רא"ש חֲבוּרָתֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב, בַּעַל מְחַבֵּר סֵפֶר 'שִׂפְתֵי הַנָּחָל' – פֵּרוּשׁ וּבֵאוּר עַל כָּל הַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא 'לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן', וְסִפְרֵי שו"ת 'אֲשֶׁר בַּנָּחָל', וְעוֹד סְפָרִים רַבִּים וְנִכְבָּדִים.

### מָרָן מוֹהֲרַ"ש זי"ע

בְּנוּי וּמְיֻסָּד עַל פִּי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ
וְהַנּוֹרָא, אוֹר הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן, בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא
עִלָּאָה, אֲדוֹנֵינוּ מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ
**רַבִּי נַחְמָן מִבְּרֶסְלֶב**
זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ

וְעַל פִּי דִּבְרֵי תַּלְמִידוֹ, מוֹרֵנוּ,
הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ, אוֹר נִפְלָא,
אֲשֶׁר כָּל רֵיחַ לֹא אָנִים לֵיהּ
**רַבִּי נָתָן מִבְּרֶסְלֶב**
זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ

וּמְשֻׁלָּב בְּפִסּוּקֵי תַּנַ"ךְ וּמַאֲמְרֵי חֲכָמֵינוּ זַ"ל הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא
וּמִדְרָשִׁים, וְהַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ, וְכִתְבֵי הָאֲרִיזַ"ל, וְסִפְרֵי תַּלְמִידֵי הַבַּעַל
שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע, וְסִפּוּרֵי צַדִּיקִים הַמְקֻבָּלִים מִדּוֹר דּוֹר.

כָּל אֵלֶּה לִקְּטוּ וְסִדְּרוּ וְהָיוּ לַאֲחָדִים בְּיָדֵי
הַצָּעִיר בַּאֲלָפֵי י"שׁ"ר א"ל
**יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לָעְוִיר**

הוּבָא לְדְפוּס עַל יְדֵי
**חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב**
עִיר הַקֹּדֶשׁ יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א
שְׁנַת תשפ"ה לפ"ק

# רַבִּי יְשַׁעְיָה מִקֶּעֶרעֶסְטִיר זי״ע

מוֹהַרָא״שׁ זַ״ל רָגִיל לְסַפֵּר מִגְּדֶל קְדֻשַּׁת הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה מִקֶּעֶרעֶסְטִיר זי״ע וּמֵעֲבוֹדַת הַצַּדָּקָה וְהַחֶסֶד שֶׁלּוֹ, שֶׁהָיְתָה יְדוּעָה וּמְפֻרְסֶמֶת בָּעוֹלָם לְאֵין דֻּגְמָתָהּ, וְהָיָה מוֹהַרָא״שׁ זַ״ל רָגִיל לוֹמַר, שֶׁמִּפְּרָקֵי מַסֶּכֶת יְמֵי־חַיָּיו שֶׁל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע, יְכוֹלִים לְלַמֵּד כַּמָּה הִלְכָתָא גְּבִירְתָּא לְעוּבְדָא וּלְמַעֲשֶׂה, הֵן מִמְּסִירַת נַפְשׁוֹ בְּצָעִירוּתוֹ לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבּוֹ הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי צְבִי־הִירְשׁ מִלִּיסְקָא זי״ע, וְהֵן מֵעֲבוֹדַת הַצְּדָקָה וְהַחֶסֶד שֶׁלּוֹ, וְהֵן מֵעֲנָוְתָנוּתוֹ וּמִפְּשִׁטוּתוֹ, וְהָיְתָה דַּרְכּוֹ לְהַאֲכִיל הֲמוֹן נְפָשׁוֹת עֲנִיִּים וְאֶבְיוֹנִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְהָיָה עוֹמֵד עֲלֵיהֶם בִּכְבוֹדוֹ וּבְעַצְמוֹ, וּמְעַיֵּן בְּכָל צָרְכֵיהֶם וּמְשָׂרֵת אוֹתָם, וּבְכֹחַ עֲבוֹדָתוֹ וְצִדְקָתוֹ זָכָה לְמַדְרֵגוֹת רָמוֹת וּגְבוֹהוֹת מְאֹד, וְנוֹשְׁעוּ רַבִּים עַל־יָדוֹ, הֵן בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ, וְהֵן לְאַחַר מוֹתוֹ, בְּהִשְׁתַּטְּחוּתָם עַל קִבְרוֹ, וְהָיוּ בְּנֵי־אָדָם רְגִילִים לוֹמַר, שֶׁהַמַּפְתֵּחַ שֶׁל פַּרְנָסָה מָנַח אֵצֶל ׳ר׳ יְשַׁעְיָ׳לֶ׳ [כָּךְ כִּנּוּ אוֹתוֹ מֵרֹב חֲבִיבוּת], וְהָיוּ הֲמוֹן נְפָשׁוֹת רַבּוֹת בָּאוֹת לְהִתְבָּרֵךְ מִמֶּנּוּ, וְלֵהָנוֹת מִצְּדָקָתוֹ.

וְסִפֵּר מוֹהַרָא״שׁ זַ״ל, שֶׁהָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע, הָיָה דֻּגְמָא שֶׁל חָסִיד וְתַלְמִיד נֶאֱמָן, שֶׁהָיָה מָסוּר בְּכָל לִבּוֹ נַפְשׁוֹ וּמְאוֹדוֹ אֶל רַבּוֹ בְּנֶאֱמָנוּת גְּדוֹלָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה זָכָה אַחַר־כָּךְ לְהֵעָשׂוֹת בְּעַצְמוֹ צַדִּיק גָּדוֹל מְאֹד, וּלְקָרֵב הֲמוֹן אֲנָשִׁים לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, כִּי הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע, הָיָה בְּצָעִירָתוֹ מְשָׁרֵת וּמְשַׁמֵּשׁ אֵצֶל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי צְבִי־הִירְשׁ מִלִּיסְקָא זי״ע, מְחַבֵּר סֵפֶר הַקָּדוֹשׁ ׳אַךְ־פְּרִי־תְּבוּאָה׳, וּמָסַר נַפְשׁוֹ לַעֲזֹר לוֹ בְּכָל עִנְיָן, דָּבָר קָטָן וְדָבָר גָּדוֹל, עַד שֶׁלֹּא הָיָה דָּבָר שֶׁלֹּא

הָיָה מוּכָן לַעֲשׂוֹת בִּשְׁבִיל רַבּוֹ, וְזָכָה לְשַׁמֵּשׁ אוֹתוֹ כָּל־כָּךְ בְּנֶאֱמָנוּת, עַד שֶׁאַחַר הִסְתַּלְקוּת רַבּוֹ - רַבִּים נָהֲרוּ אֵלָיו, כִּי הִכִּירוּ גְּדֻלָּתוֹ, וְנַעֲשָׂה בְּעַצְמוֹ לְרַבִּי וּמַנְהִיג מְפֻרְסָם, וְהָיָה פּוֹעֵל־יְשׁוּעוֹת־רַבּוֹת לְטוֹבַת נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל, וְכֻלָּם יָדְעוּ שֶׁאֵצֶל ׳רַבִּי יְשַׁעְיֶ׳לֶע׳ פּוֹעֲלִים ׳פַּרְנָסָה בְּשֶׁפַע׳, וְהָיָה בֵּיתוֹ פָּתוּחַ לִרְוָחָה לִתֵּן אוֹכֶל בְּשֶׁפַע לְכָל עָנִי וְאֶבְיוֹן כָּל שְׁעוֹת הַיּוֹם וְהַלַּיְלָה, וְהָיְתָה דַּרְכּוֹ לַעֲמֹד עַל הָאוֹרְחִים וְלִדְאֹג לְכָל צָרְכֵיהֶם, וְזָכָה לְמַדְרֵגוֹת גְּבוֹהוֹת, הַכֹּל עַל־יְדֵי שֶׁשֵּׁרֵת אֶת רַבּוֹ הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִלִּיסְקָא זי״ע בְּנֶאֱמָנוּת גְּדוֹלָה.

וְהִנֵּה הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע נִתַּיְתֵּם מֵאָבִיו כְּשֶׁהָיָה עוֹד יֶלֶד קָטָן, וְאִמּוֹ הֵבִיאָה אוֹתוֹ לְהָרַבִּי מִלִּיסְקָא זי״ע שֶׁיְּגַדֵּל וְיַחֲנֵךְ אוֹתוֹ וַיַּעֲשֵׂה אוֹתוֹ לְ׳תַלְמִיד־חָכָם אֲמִתִּי׳, וְהָרַב הַקָּדוֹשׁ מִלִּיסְקָא זי״ע הִרְגִּיל אוֹתוֹ לוֹמַר הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת וְדַפִּים גְּמָרָא, וְכָךְ נִתְגַּדֵּל וְנִתְחַנֵּךְ אֶצְלוֹ, עַד שֶׁהִתְחַתֵּן וְהֵקִים בַּיִת, וְהִמְשִׁיךְ לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבּוֹ עַד יוֹם פְּטִירָתוֹ.

וּכְשֶׁנִּפְטַר רַבּוֹ הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִלִּיסְקָא זי״ע, הִכְתִּירוּ הַחֲסִידִים אוֹתוֹ לְרַבִּי, וְהָיָה לִבְנֵי מִשְׁפַּחַת הָרַבִּי טַעֲנָה שֶׁבְּעֶצֶם הַנְהָגַת ר׳ יְשַׁעְיָה הִיא בְּחִינַת הַשָּׂגַת גְּבוּל לְמַעֲמָדָם וּפַרְנָסָתָם, כְּמַמְשִׁיכֵי הַצַּדִּיק מִלִּיסְקָא זי״ע. וּמִקֹּדֶם הָלְכוּ אֶל הָרַב הַקָּדוֹשׁ בַּעַל הַ׳דִּבְרֵי־חַיִּים׳ מִצַּאנְז זי״ע, וְהִתְלוֹנְנוּ לְפָנָיו, אֲבָל לֹא פָּנָה אֶל דִּבְרֵיהֶם כְּלָל, כִּי שִׁיטָתוֹ הָיְתָה שֶׁאֵין הָאַדְמוֹ״רוּת הוֹלֶכֶת בִּירוּשָׁה כְּלָל, וּכְמוֹ שֶׁכּוֹתֵב בְּסִפְרוֹ שוּ״ת ׳דִּבְרֵי־חַיִּים׳ (חֹשֶׁן־מִשְׁפָּט, חֵלֶק ב׳, סִימָן לב), עַיֵּן שָׁם. וְאַחַר־כָּךְ עָנָה וְאָמַר לַחֲתָנֵי הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִלִּיסְקָא זי״ע: **״עַל יְשַׁעְיֶ׳לֶע אַתֶּם מְדַבְּרִים?! הֲלֹא יֵשׁ לוֹ ״וַוייסֶע שַׁאהל״ [צָעִיף לָבָן] כְּמוֹ אָדָם־הָרִאשׁוֹן קֹדֶם הַחֵטְא״...** כִּי הָיָה מְפֻרְסָם בְּעֹצֶם קְדֻשָּׁתוֹ בִּשְׁמִירַת־הַבְּרִית.

וְאַחַר־כָּךְ הָלְכוּ אֶל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מָרְדְּכַי מִנַּאדְבוֹרְנָא זי״ע לִשְׁמֹעַ אֶת חַוּת־דַּעְתּוֹ, וְהִנִּיחַ רֹאשׁוֹ עַל מַקְלוֹ לְשָׁעָה קַלָּה, וְהִגְבִּיהַּ רֹאשׁוֹ וְעָנָה וְאָמַר: ״מָרְדְּכַי (בְּכִנּוּיוֹ עַל עַצְמוֹ), לֹא יִהְיֶה כּוֹבֵשׁ אֶת נְבוּאָתוֹ, בַּשָּׁמַיִם אוֹמְרִים שֶׁר׳ יְשַׁעְיֶ׳לֶע הוּא רַבִּי״. וְיָעַץ הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מָרְדְּכַי זי״ע לְרַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע, שֶׁיַּעֲבֹר מֵהָעִיר לִיסְקָא וְיִתְיַשֵּׁב בְּקֶעֶרֶעסְטִיר, וְשָׁם יַנְהִיג אֶת עֲדָתוֹ בְּשָׁלוֹם, וְכֵן עָשָׂה, וְהִנְהִיג אֶת נְשִׁיאוּתוֹ בָּרָמָה, וַאֲלָפִים הִסְתּוֹפְפוּ בְּצִלּוֹ, וְנֶהֱנוּ מִמֶּנּוּ עֵצָה וְתוּשִׁיָּה, הַכֹּל מֵחֲמַת מְסִירוּת־נַפְשׁוֹ לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבּוֹ בֶּנֱאֶמָנוּת וּבְבִטּוּל גָּמוּר, כִּי (כֵּלִים ב, ב): ׳כָּל הַמְּחֻבָּר לְטָהוֹר טָהוֹר׳.

וְגֹדֶל מִדַּת הַכְנָסַת־אוֹרְחִים שֶׁלּוֹ הָיָה לְהַפְלִיא, וְאַף־עַל־פִּי שֶׁבַּתְּחִלָּה סָבַל עֲנִיּוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, אֲבָל צִוָּה לְאִשְׁתּוֹ תָּמִיד לְהָכִין סִיר גָּדוֹל שֶׁל קָאשָׁע [דַּיְסָה], שֶׁהָיוּ יְכוֹלִים לְקָנוֹת בְּזוֹל, שֶׁתָּמִיד יִהְיֶה מוּכָן עַל הַתַּנּוּר בִּשְׁבִיל הָאוֹרְחִים. וּפַעַם בָּא יְהוּדִי אֶחָד, וּבִקֵּשׁ מֵהָרַבָּנִית מַשֶּׁהוּ לֶאֱכֹל, וְנָתְנָה לוֹ צַלַּחַת רוֹתַחַת שֶׁל קָאשָׁע, וְאָכַל אוֹתוֹ מִיָּד בִּרְתִיחָתוֹ, שֶׁלֹּא בְּדֶרֶךְ אֱנוֹשִׁית, וְשָׁאֲלָה אוֹתוֹ: ״אַתָּה רוֹצֶה עוֹד מֵהַמָּרָק?״ וְאָמַר: ״כֵּן״, וְנָתְנָה לוֹ עוֹד צַלַּחַת, וְאָכַל אוֹתוֹ גַּם־כֵּן מִיָּד בְּתַקֵּף הָרְתִיחָה, וְשָׁאֲלָה אִם רוֹצֶה עוֹד, וְאָמַר לָהּ כֵּן, וְנָתְנָה לוֹ עוֹד צַלַּחַת שְׁלִישִׁית, וְאַחַר־כָּךְ אָמַר שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ עוֹד, וְעָנָה וְאָמַר לָהּ: **הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר, שֶׁיִּהְיֶה בְּכָל הַמַּאֲכָלִים שֶׁלָּךְ ׳טַעַם גַּן־עֵדֶן׳!** וְאָמְרָה לְהָאוֹרֵחַ: ״בְּבַקָּשָׁה מִכֶּם תַּגִּידוּ זֹאת לְבַעְלִי״, וְהָלְכָה מִיָּד לִקְרֹא לְבַעֲלָהּ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע, אֲבָל עַד שֶׁבָּא, כְּבָר נֶעֱלַם הָאוֹרֵחַ, וְחִפְּשׂוּ אוֹתוֹ בְּכָל הָעִיר וְלֹא מָצְאוּ אוֹתוֹ, וְאָז אָמַר הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה לְאִשְׁתּוֹ, זָכִית לְגִלּוּי אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, בִּזְכוּת מְסִירוּת־נַפְשֵׁךְ לְהַכְנָסַת־אוֹרְחִים, וּבְוַדַּאי עַכְשָׁיו תִּהְיֶה בְּרָכָה גְּדוֹלָה בְּמַעֲשֵׂי יָדֵינוּ, וּמֵאָז הִתְחִילוּ הֶמּוֹן אוֹרְחִים לְהַגִּיעַ אֶל בֵּיתָם מִכָּל הַמְּחוֹזוֹת

הַסְמוּכִים... וּמוֹהֲרָא״ש סִפֵּר בְּשֵׁם אִמּוֹ הָרַבָּנִית הַצַּדֶּקֶת מָרַת מַלְכָּה ע״ה, שֶׁהָיְתָה גָּרָה בְּעִיר טאַקאי הַסְמוּכָה לְקֶעֶרֶעסְטִיר, שֶׁהֵעִידָה, שֶׁבְּבֵית הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע הָיָה כָּל יוֹם נִרְאֶה כֶּחָג מַמָּשׁ, מֵרִבּוּי הָאוֹרְחִים וְהָאֲרוּחוֹת שֶׁנֶּעֶרְכוּ שָׁמָּה תָּמִיד.

וְהָיָה מוֹהֲרָא״ש זַ״ל רָגִיל לְסַפֵּר מִגֹּדֶל פַּשְׁטוּתוֹ וְעַנְוְתָנוּתוֹ שֶׁל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע, שֶׁהָיָה בּוֹרֵחַ מִכָּל־מִינֵי כָּבוֹד, וְהָיָה מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ לְהַחֲיוֹת אֶת נִשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מִינֵי אוֹפַנִּים, וְשֶׁיִּהְיֶה לָהֶם אֹכֶל בְּשֶׂפַע, וְהָיְתָה דַּרְכּוֹ לוֹמַר: ״אֲנָשִׁים שׁוֹאֲלִים אִם אֲנִי רַאֲבַ״ד? בְּוַדַּאי אֲנִי רַאֲבַ״ד - אֲנִי ר׳אש א׳וֹרְחִים ב׳וֹרְחִים ד׳וֹרְכִים, רָאשֵׁי־תֵּבוֹת: רַאֲבַ״ד״... כִּי הָיוּ בָּאִים אֲצָלוֹ הֲמוֹן ׳אוֹרְחִים׳ בְּכָל יוֹם, וּבִפְרָט בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְהָיוּ כֻּלָּם מְסֻבִּים עַל שֻׁלְחָנוֹ, וְקִבְּלוּ אֹכֶל בְּשֶׂפַע גָּדוֹל. וְכֵן הֲמוֹן ׳בּוֹרְחִים׳ שֶׁבָּרְחוּ מִמְּדִינָתָם מִפְּנֵי חֲמַת הַמֵּצִיק, הִגִּיעוּ אֵלָיו כְּדֵי לְהַחֲיוֹת אֶת נַפְשָׁם. וְכֵן ׳דּוֹרְכִים׳ הִגִּיעוּ אֵלָיו לָרוֹב, כִּי הָעִיר קֶעֶרֶעסְטִיר הָיְתָה בִּמְחוֹז טאַקאי, הַמַּשְׁפַּעַת בְּכַרְמֵי־עֲנָבִים, שֶׁמִּשָּׁם הָיוּ עוֹשִׂים יַיִן לְכָל מְדִינַת אוֹסְטְרִיָה - הוּנְגַּרְיָה, וּבָאוּ מֵאוֹת יְהוּדִים עֲנִיִּים מִכָּל הַמְּחוֹזוֹת הַסְּמוּכִים - לִדְרֹךְ אֶת הָעֲנָבִים בְּרַגְלֵיהֶם, וְלַעֲשׂוֹת יַיִן כָּשֵׁר לְכָל הַמְּדִינָה, וּבְמֶשֶׁךְ כָּל הַשָּׁבוּעַ עָבְדוּ קָשֶׁה מְאֹד בַּכְּרָמִים וּבַיְקָבִים, וְלֹא טָעֲמוּ טַעַם מַאֲכָל חַם. אַךְ לְשַׁבַּת־קֹדֶשׁ בָּאוּ בַּהֲמוֹנֵיהֶם לְקֶעֶרֶעסְטִיר, לַחֲצֵרוֹ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע, וְקִבְּלוּ שָׁם אֹכֶל בְּשֶׂפַע רַב, וְהָיוּ רְעֵבִים כָּל־כָּךְ, עַד שֶׁאָכְלוּ בְּשַׁבָּת כָּל מַה שֶּׁהָיָה גָּדוּשׁ בַּמַּחְסָן, וְלִסְעֻדָּה־שְׁלִישִׁית לֹא נִשְׁאַר אֲפִלּוּ חַלּוֹת מַסְפִּיקוֹת לָתֵת לָהֶם, וְהֻצְרְכוּ לֶאֱכֹל לֶחֶם שָׁחוֹר, וְלִסְעֻדַּת מְלַוֶּה־מַלְכָּה, בִּכְלָל לֹא נִשְׁאַר מַה לָּתֵת לָהֶם, וְהִזְמִינוּ שׁוֹחֵט מֵיָחֵד שֶׁיִּשְׁחֹט בְּהֵמָה וְעוֹפוֹת לִסְעֻדַּת מְלַוֶּה־מַלְכָּה, וּבִשְּׁלוּ מֻחְדָּשׁ בָּשָׂר טָרִי. וְעַד הַיּוֹם נוֹהֲגִים נֶכְדֵי הָרַב הַקָּדוֹשׁ

רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע, לֶאֱכֹל בָּשָׂר בִּסְעֻדַּת מְלַוֶּה־מַלְכָּה, לְזֵכֶר עֹצֶם עֲבוֹדַת זְקֵנָם הַקָּדוֹשׁ, לְהַאֲכִיל עֲנִיִּים בָּשָׂר טָרִי בְּכָל מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.

וְעַנְוְתָנוּתוֹ הָיְתָה לְהַפְלִיא, וּפַעַם שָׁאַל אוֹתוֹ אֶחָד אִם יוֹדֵעַ ׳קַבָּלָה׳? וְחָזַר וְשָׁאַל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע אֶת הַשּׁוֹאֵל: וּמַה זֶּה ׳קַבָּלָה׳? עָנָה הַלָּה וְאָמַר לוֹ: ״שֵׁמוֹת וְיִחוּדִים, מִלּוּי שֵׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים, בְּמִלּוּי יוּדי״ן וּבְשִׁאָר מִינֵי צְרוּפִים״, עָנָה וְאָמַר הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע: ״אֲנִי יוֹדֵעַ רַק סוֹד אֶחָד שֶׁל ׳מִלּוּי יוּדי״ן׳, לְמַלְאוֹת כְּרֵסָם שֶׁל ׳יוּדי״ן׳ [יְהוּדִים] עִם אֹכֶל טוֹב עַד שֶׁיִּהְיוּ שְׂבֵעִים לְגַמְרֵי״... וּפַעַם לִפְנֵי תְּקִיעַת־שׁוֹפָר מָצְאוּ אוֹתוֹ מֵכִין ׳לֶעקֶךְ׳ וְעוּגִיּוֹת לָאוֹרְחִים, וּכְשֶׁתָּמְהוּ אֲנָשִׁים עַל זֶה, עָנָה וְאָמַר לָהֶם: ״יֵשׁ צַדִּיקִים שֶׁעֲסוּקִים עַכְשָׁיו בְּרָזִין וּבְרֵזֵי רָזִין [בְּסוֹדוֹת וּבְסוֹדֵי סוֹדוֹת], אֲנִי עָסוּק בְּ׳לְשַׁבַּע וְלֹא לְרָזוֹן׳... שֶׁיִּהְיֶה לִנְשְׁמוֹת־יִשְׂרָאֵל מַה לִּטְעֹם מִיָּד אַחַר הַתְּפִלָּה, וְשֶׁלֹּא יֵחָלֵשׁ לִבָּם״.

וְסִפֵּר מוֹהֲרָא״ש זַ״ל, שֶׁהָרַב הַקָּדוֹשׁ **רַבִּי יוֹאֵל מִסַּאטְמָאר** זי״ע חִבֵּב מְאֹד אֶת הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע, וְהָיְתָה בֵּינֵיהֶם אַהֲבָה וִידִידוּת גְּדוֹלָה, וְנָהֲגוּ כָּבוֹד גָּדוֹל זֶה בָּזֶה, אַף־עַל־פִּי שֶׁהָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע הָיָה מְבֻגָּר מֵהָרַב הַקָּדוֹשׁ מִסַּאטְמָאר זי״ע הַרְבֵּה. וּפַעַם בְּשַׁחֲרִית יָמָיו שֶׁל הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִסַּאטְמָר זי״ע, אַחֲרֵי חֲתֻנָּתוֹ, כְּשֶׁהָיָה מִשְׁכָּנוֹ בָּעִיר סַאטְמָאר, הִגִּיעַ הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע לָעִיר סַאטְמָאר לְרֶגֶל שִׂמְחָה שֶׁל אֶחָד מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, וּבְאֶחָד הַיָּמִים קָם רַבִּי יְשַׁעְיָה כְּדֵי לָלֶכֶת לְבַקֵּר אֶת הָרַב דְּמָתָא הַצָּעִיר, וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ רָצוּ לְהָנִיאוֹ מִזֶּה, בְּאָמְרָם לוֹ: ״מִן הַנִּימּוּס שֶׁהָרַב מִסַּאטְמָאר שֶׁהוּא אַבְרֵךְ, יָבוֹא קֹדֶם לְבַקֵּר אוֹתוֹ, שֶׁהוּא זָקֵן וְקָשִׁישׁ״, אֲבָל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה לֹא רָצָה לִשְׁמֹעַ לָהֶם, וְהָלַךְ לְבַקְּרוֹ, וּכְשֶׁבָּא הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה לַחֲצַר הָרַב מִסַּאטְמָאר, פָּגְשׁוּ כְּשֶׁהוּא יוֹצֵא מִשַּׁעַר הֶחָצֵר,

לְבוּשׁ בִּמְעִילוֹ, מוּכָן לָלֶכֶת לְבַקֵּר אֶת הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה, וְאָמַר לוֹ הָרַב הַקָּדוֹשׁ מִסַּאטְמָאר: ״בְּרֶגַע זֶה רָצִיתִי לָלֶכֶת לְבַקֵּר אֶתְכֶם, אֲבָל כְּבוֹד־קְדֻשָּׁתוֹ הִקְדִּימַנִי בְּבִקּוּרוֹ״... הֵגִיב רַבִּי יְשַׁעְיָה: ״הֲרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (קִדּוּשִׁין מ, א): ׳מַחֲשָׁבָה טוֹבָה, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְצָרְפָהּ לְמַעֲשֶׂה׳, וְאִם כֵּן, מַחֲשַׁבְתּוֹ הַטּוֹבָה כְּבָר הִתְקַיְּמָה, וַהֲרֵי זֶה כְּאִלּוּ כְּבָר בִּקְּרָתָם אֲצִלִי, וּמִמֵּילָא כְּבָר בָּאתִי לְהַחֲזִיר אֶת בִּקּוּרוֹ״...

וְאָמַר מוֹהֲרָא״שׁ זַ״ל, שֶׁגֹּדֶל קְדֻשָּׁתוֹ וְצִדְקָתוֹ שֶׁל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה ז״ל הָיְתָה גַּם מְפֹרְסֶמֶת בֵּין הַגּוֹיִים שֶׁגָּרוּ בְּעִירוֹ וּסְבִיבוֹתֶיהָ, וּבַהַלְוָיָה שֶׁלּוֹ, הִגִּיעַ מְנַהֵל הַדּאַר שֶׁבָּעִיר קֶעֶרֶעְסְטִיר, וּפָנָה אֶל הַמְלַוִּים וְאָמַר: ״אַתֶּם בָּאִים לְקֶעֶרֶעְסְטִיר מִכָּל קְצְווֹת הָאָרֶץ, אֲבָל אֵינְכֶם יוֹדְעִים מִי הָיָה הָרַבִּי שֶׁלָּכֶם, אֲנִי טִפַּלְתִּי בַּדּאַר שֶׁלּוֹ, וְיוֹדֵעַ אֶת מַעֲשָׂיו, שֶׁבְּמֶשֶׁךְ עֶשְׂרוֹת שָׁנִים, שָׁלַח הָרַבִּי עַל־יְדֵי הַדּאַר הוֹן רַב לְמֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת עֲנִיּוֹת שֶׁמִּתְגּוֹרְרוֹת בְּכָל מְדִינַת הוּנְגָרְיָה, וְתָמַךְ בָּהֶם, וְאַף־עַל־פִּי שֶׁהִגִּיעַ אֲלֵיהֶם בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה כֶּסֶף עַל־יְדֵי הַדּאַר, אֲבָל הוּא חֵלֶק וְשָׁלַח פִּי שְׁלוֹשׁ מִמַּה שֶׁקִּבֵּל״...

וְסִפֵּר מוֹהֲרָא״שׁ זַ״ל עֲבְדָּה שֶׁהָיְתָה עִמּוֹ בְּעַצְמוֹ, שֶׁבְּאַחַת מִנְּסִיעוֹתָיו לְקִבְרֵי צַדִּיקִים בְּהוּנְגָרְיָה, נָסַע עִם נָהָג גּוֹי בְּשֵׁם ׳לָאטְסִי׳, וּלְכָל קִבְרֵי הַצַּדִּיקִים שֶׁהִגִּיעוּ, אַף פַּעַם לֹא יָצָא הַנָּהָג מִן הָרֶכֶב, רַק נִשְׁאַר יוֹשֵׁב בְּתוֹךְ הָרֶכֶב, וְנָח, וְחִכָּה עַד שֶׁמּוֹהֲרָא״שׁ זַ״ל סִיֵּם אֶת תְּפִלּוֹתָיו וַעֲבוֹדוֹתָיו, וְחָזַר אֶל הָרֶכֶב. אֲבָל בְּהַגִּיעָם לָעִיר קֶעֶרֶעְסְטִיר, לְקֶבֶר הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע, פִּתְאֹם קָפַץ הַנָּהָג מִן הָרֶכֶב, וְלָבַשׁ כּוֹבַע, וְנִכְנַס גַּם הוּא לְתוֹךְ הָאֹהֶל, וְהִתְפַּלֵּל שָׁם, אַחַר שֶׁיָּצְאוּ מִן הָאֹהֶל, שָׁאַל מוֹהֲרָא״שׁ זַ״ל אֶת הַנָּהָג: ״לָמָּה קֶבֶר זוֹ שׁוֹנֶה מִשְּׁאָר כָּל הַקְּבָרִים שֶׁבִּקַּרְנוּ, שֶׁאַף פַּעַם לֹא יָצָאתָ מִן הָרֶכֶב?״, עָנָה וְאָמַר לוֹ הַגּוֹי: ״הַאִם אַתֶּם יוֹדְעִים מִי הָיָה הָרַבִּי הַזֶּה? הוּא הָיָה אִישׁ פֶּלֶא

וּבַעַל־מוֹפֵת גָּדוֹל״... וְסִפֵּר הַגּוֹי לְמוֹהֲרָא״ש זַ״ל, שֶׁכְּשֶׁהוּא הָיָה יֶלֶד, נִפְצַע בִּתְאוּנַת דְּרָכִים קָשָׁה מְאֹד, וְהָרוֹפְאִים קָבְעוּ, שֶׁכְּדֵי לְהַצִּיל אֶת חַיָּיו, צָרִיךְ לִכְרוֹת אֶת שְׁתֵּי רַגְלָיו. אֲבָל הוֹרָיו שֶׁגָּרוּ בִּסְבִיבוֹת הָעִיר קֶעֶרֶעסְטִיר, שָׁמְעוּ שֶׁיֵּשׁ רַבִּי קָבוּר בְּעִיר קֶעֶרֶעסְטִיר, שֶׁהוּא בַּעַל־מוֹפֵת גָּדוֹל, וְיכוֹלִים לְהוֹשִׁיעַ שָׁם, וְהָלְכוּ לִפְקֹד אֶת הַקֶּבֶר, וּבָכוּ שָׁם מֵאֵין הֲפוּגוֹת שֶׁיִּתְרַפֵּא בְּנָם, וְתִהְיֶה לוֹ יְשׁוּעָה, וְסִיֵּם הַגּוֹי: ׳וְהִנֵּה אֲנִי עוֹמֵד כָּאן לִפְנֵיכֶם עִם שְׁתֵּי רַגְלַי!׳ וְהִתְחִיל הַגּוֹי לִקְפֹּץ וְלִרְקֹד לִפְנֵי מוֹהֲרָא״ש זַ״ל, וְהָיָה כָּל הָעִנְיָן פֶּלֶא.

וְאָמַר מוֹהֲרָא״ש זַ״ל, שֶׁלֹּא בְּחִנָּם מְקֻבָּל אֵצֶל הָעוֹלָם שֶׁהַתְּמוּנָה שֶׁל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה מִקֶּעֶרֶעסְטִיר זי״ע מְסֻגֶּלֶת לְהַבְרִיחַ עַכְבָּרִים, כִּי מֵחֲמַת שֶׁהָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה הָיָה מוֹסֵר נַפְשׁוֹ לְהַכְנִיס אוֹרְחִים וּלְהַחֲיוֹת יְהוּדִים, לָכֵן עַכְבָּרִים בּוֹרְחִים מִן הַצּוּרָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁלּוֹ, כִּי עַל עַכְבָּרִים אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשַׁלְמִי בָּבָא־מְצִיעָא יב, א): עַכְבָּרִים רְשִׁיעֵי נִינְהוּ, שֶׁהֵם קוֹרְאִים לְחַבְרֵיהֶם לְכַלּוֹת אֶת הַכֹּל, וְכֵן אָמְרוּ (הוֹרָיוֹת יג, א): עַכְבָּרִים סוֹרֵן רַע, שֶׁאוֹכְלִים וּמְכַלִּים בְּגָדִים בְּלִי שׁוּם הֲנָאָה, וְעַל־כֵּן יָבוֹא צַדִּיק קָדוֹשׁ כָּזֶה שֶׁהָיָה קוֹרֵא לְכֻלָּם לֶאֱכוֹל מִשֶּׁלּוֹ, וְהָיָה מְחַיֶּה אוֹתָם שֶׁלֹּא עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס, וְיַבְרִיחַ אֶת הָעַכְבָּרִים שֶׁעֵינֵיהֶם צָרִים בַּאֲחֵרִים, וְיִתְבַּיְּשׁוּ מִפְּנֵי הַצּוּרָה שֶׁלּוֹ.

וּפַעַם הָיָה סִפּוּר נִפְלָא, שֶׁמּוֹהֲרָא״ש זַ״ל הָיָה יוֹשֵׁב בְּחַדְרוֹ בְּעִיר נְיוּ־יוֹרְק, וְאָמַר שִׁעוּר דֶּרֶךְ הַטֶּלֶפוֹן לְאַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁבְּעִיר יַבְנְאֵל, וְהָיָה מְדַבֵּר אָז מִגְּדֻלַּת הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה מִקֶּעֶרֶעסְטִיר זי״ע, וּמִסַּפֵּר סִפּוּרִים נִפְלָאִים מִמֶּנּוּ, וּמִגְּדֻלַּת הַכְנָסַת־אוֹרְחִים שֶׁלּוֹ, וְגַם שֶׁהַתְּמוּנָה שֶׁלּוֹ מְסֻגֶּלֶת לְהַבְרִיחַ עַכְבָּרִים. וּבְתוֹךְ מַהֲלַךְ אֲמִירַת הַשִּׁיעוּר, שָׁלַח אֶחָד מֵאַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב בְּמִשְׂרַד הַמּוֹסָדוֹת שֶׁבְּיַבְנְאֵל, תְּמוּנָה מֵהָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע דֶּרֶךְ הַפַּקְס, לְהַרְאוֹת

שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אֶת הַתְּמוּנָה שֶׁל הַצַּדִּיק הַזֶּה תְּלוּיָה בַּמִּשְׂרָד שֶׁלָּהֶם, וּפִתְאֹם בְּדֶרֶךְ פְּלִאִית רָץ אֵיזֶה עַכְבָּר דֶּרֶךְ חַדְרוֹ שֶׁל מוֹהֲרָא״ש, וּמִיָּד הִתְחִיל מוֹהֲרָא״ש לְהִתְפַּלֵּל אֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ שֶׁלֹּא תִּהְיֶה מַגֵּפָה שֶׁל עַכְבָּרִים בְּתוֹךְ בִּנְיַן הַיְשִׁיבָה, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי דַּרְכָּם לִקְרֹא אֶחָד לַשֵּׁנִי. וְאַחַר סִיּוּם הַשִּׁעוּר יָצָא מוֹהֲרָא״ש ז״ל לַפְּרוֹזְדוֹר הַמּוֹבִיל לְחַדְרוֹ, וּמָצָא אֶת הָעַכְבָּר פֶּגֶר מֵת עַל הָרִצְפָּה... וְהָיָה כָּל הָעִנְיָן פֶּלֶא גָּדוֹל.

גַּם סִפֵּר מוֹהֲרָא״ש זַ״ל, שֶׁפַּעַם בָּא מְפַקֵּחַ מִמַּס־הַכְנָסָה בִּמְדִינַת אַמֶרִיקָה לִבְדּוֹק אֶת הַחֶשְׁבּוֹנוֹת שֶׁל אֵיזֶה יְהוּדִי, וּכְשֶׁשָּׁהָה בְּמִשְׂרָדוֹ וְהִבְחִין בִּתְמוּנַת רַבִּי יְשַׁעְיָה הַמִּתְנוֹסֶסֶת עַל הַקִּיר. וּמֵאֵיזוֹ סִבָּה לֹא נִרְאֲתָה בְּעֵינָיו הַתְּמוּנָה, וְשָׁאַל אוֹתוֹ בְּכַעַס: ״מִי זֶה? וְעָנָה וְאָמַר לוֹ הַיְּהוּדִי: ״זֶה הָרַבִּי שֶׁלִּי!״ וְהִתְרַגֵּז הַמְפַקֵּחַ וְאָמַר לוֹ: ״הָסֵר אֶת הַתְּמוּנָה הַזּוֹ מֵהַקִּיר״, הִתְעַקֵּשׁ הַיְּהוּדִי: ׳אֲנִי לֹא מוֹרִיד אוֹתָהּ׳ - ׳הוֹרֵד אוֹתָהּ מִיָּד׳ - צָעַק שׁוּב הַמְפַקֵּחַ, אֲבָל הַיְּהוּדִי עָמַד בְּשֶׁלּוֹ וְאָמַר: ״אֲנִי לֹא מוֹרִיד אוֹתָהּ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֹפֶן״. וְנִכְנַס הַמְפַקֵּחַ לְכַעַס גָּדוֹל כָּזֶה עַד שֶׁקָּרַע כָּל הַתִּיק, וּבָרַח לוֹ מִן הַבַּיִת. הֲרֵי שֶׁתְּמוּנַת הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זי״ע מְסֻגֶּלֶת לֹא רַק לְהַבְרִיחַ עַכְבָּרִים קְטַנִּים וּפְשׁוּטִים, אֶלָּא גַּם גְּדוֹלִים וּמְשֻׁנִּים בְּמִינֵיהֶם... זְכוּתוֹ הַגְּדוֹלָה שֶׁל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְשַׁעְיָה זצ״ל, שִׁיּוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁלּוֹ ג׳ בְּאִיָּר, תָּגֵן עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן.